

Nro. 42.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Novembernek 22-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

B é t s.

A közelebb múlt héten meg-halalozott Conferentzialis Minister és Cs. Kir. Fő Kamarás Hertzeg *Rosenberg* helyibe, Conferentziális és Kabinetbeli Minister Gróf *Colloredot* méltoztatott ő Felsége nagy kegyelmesen Cs. Kir. Fő Kamarás Urrá ki-nevezni. — Feldmarschal Gróf *Nostitz* is, minekutánna a' Fő Hadi Cancellarián lévő Praesességet, egy fél esztendeig alig viselhette volna, a' közelebb múlt szombaton, dél után meg-halálozott.

Hadi Történetek.

Az ezen hónapnak 19-kén ki-adott *Bétsi Udv. Tudósittás* szerént, Fegyver Tármaster Báró *Al-*

vintzítól, a' Generál-Stsabtól Fő Hadnagy Gróf *Khevenhüller* által az a' jelentés érkezett ide, hogy az ellenség magát *Montebello*ból, a' mi vitézeink előtt vissza húzta, és hogy annakutánna 9-dikben, a' mi trupjaink *Montebello* mellett szállottanak vólna táborba, az ellenség pedig, az *Ets* vizére hidat készitvén, rész szerént *Vérona*, rész szerént *Legnago*, és rész szerént *Ronconál* húzta vissza magát, ki is a' vizen való által költözésével, a' hidat maga után azonnal fel-szedettette. — Ez alatt az iránt tudósittatván a' Fegyver Tármeister Úr, hogy az ellenség Generália *Massena*, azért ment vólna sietve *Rivoli* felé, hogy ottan a' F. M. L. *Dávidovich* vezérlése alatt való táborra üvén, az által az ő elébb való nyomulásában akadályt vessen, az ellenségnek ezen fel-tett szándékáról, a' Fegyver Tármeister Úr, a' F. M. Lieutenántot nemcsak hogy mingyárt tudósította, hanem e' felett, hogy az ellenségre *Vérona* felől réá ijesszen, az előre járó seregét elegendő segedelemmel *Vérona* felé *Calderoig* küldette elé. Továbbra pedig, azt határozta-meg magában a' Fegyver Tármeister Úr, hogy 11 dikben az egész corpussát is, a' maga előre járó seregének utánna indittsa, és azzal *Villa nova* előtt le-telepedvén, ottan magának olyan fekvő helyet keressen, a' mellyből, valameddig jó modat, és arra alkalmas helyet fog találni, hogy az *Ets* vizén által-mehessen, az ellenségnek *Vérona*, és *Legnago* felől réájja való ütése előtt bátorságba lehessen. Hogy pedig az ellenség figyelmetessége, az alatt másová fordittassék, még a' Fegyver Tármeister Úr az *Ets* vizén által-költözhetik, az iránt mindenféle meg-lehető készületeket tétetett, sőt azt is el-végezte vala magában, hogyha a' izükség úgy találná kívánna, *Véronára* is réájja üssen. Minekokáért Nov. 11-kén, az előre járó serege, és ennek segedelmére annakelőtte való nap küldetett brigádája után, az egész táborá utánna nyomúlt. — Az ellenség az *Ets* vize mentire, imitt amott jár vala szerte széjjel, az egymást érő tudósítások pedig, bizonyossá tették vala

ezt a' hirt, hogy az ellenség Generálja *Massena*, a' maga divisiójával *F. M. L. Dávidovich* ellen indúlt volna, ki is a' maga truppaival, *Alláig* szándékozik vala elé-nyomúlni.

Generél-Májor *B. Mitrovszky*, a' ki *Val-Suganában* fekszik vala a' maga seregével, az onnan elébb való nyomulás végett parantsolatot vévén, azonnal a' maga brigadájával elébb ment, és két bataillonnal, a' tábor jobb szárnyához tsatolván magát, az annakelőtte *Lovatina* mellett, a' *Piave* hidjánál fekvő határ széli bataillont pedig, *Paduán* keresztül *Este* felé, a' végett küldettetett vala ki, hogy az által, az ellenség figyelmes-sége másúvá vonatitassék. — Ezen hónapnak 13-kán írja a' Fegyver Tármeister Bátor *Alvintzi Caldieroból*, hogy az ellenség még 11-dikben, *Véronából* számos gyalogsággal és lovassággal ki-jövény, a' városhoz közel lévő hegyeket meg-szállotta, az azokon a' maga népét a' fegyverben gyakorólván, azzal azt láttatott mutatni, mintha más nap szerentsét kívánt volna próbálni, mellyhez képest a' Fegyver Tármeister Úr is még azon ejtiszaka, egymás jó fekvésű helyre telepítvén, a' maga előre járó seregét, a' napnak fel költe előtt, mindenek óllyan készen vóltanak, hogy az ellenséggel jó moddal szembe lehetett szállani. — Az ellenség pedig reggeli 8 órakor óllyan kegyetlen dühösséggel ütett a' mi táborunkra, hogyha a' Fegyver Tármeister, más hasznosobb rendelkezéseket nem tett volna, annak ellent állani tellyes lehetetlen lett volna, mellyhez képest Generál *Schubirz* 5 bataillonokkal *Soavén* keresztül *Calagniola* felé, az ellenség serege bal szárnya meg-támodására, *F. M. L. Provera* pedig, 4 bataillonokkal, ugyan az ő serege jobb szárnyára való ütésre küldettettek-ki, a' tábor dereka pedig 4 bataillonokkal erőssített-meg. — A' tüzelés ámbár igen kemény vólt légyen is, de mivel azon ottan lévő viz árkok miatt, a' katonák bajonettakra nem kellettenek, az egész állása az ellenségnek meg nem romlott. — Az ütközet sokáig mind bizonytalan

vólt; *Bounaparte*, és az ő alatta lévő Generálok, csak hogy a' mi táborunkan keresztül vághassanak, még a' lehetetlen dolgokat is meg-probálták, minthogy ezen ütközetnek szerentsés ki-metele, réájok való nézve felette fontos dolog lett volna. — Sokkal inkább el-keseredett vala itten az ellenség katonája, mintsem *Bassanonál*, vég-tére pedig, minekutánna azon colonnék, a' melyek az ellenség tábora szárnyai meg-támodások-ra ki-küldettettek vala, azokra réá hajtottanak volna, az ellenség meg-verettétvén arra kényszerített, hogy az el-fogattattjai vallomások szerént, 3000 embere rész szerént el-esvén, rész szerént pedig meg-sebessítettétvén, magát visszahúzza.

A' mig ezen tudósítás az ezt el hozott Kurir kezibe adattatott, 1 ágyú 3 puskaporos szekérvétettett vala el az ellenségtől, és az ellenségtől el-fogattatott Generál *de Lannay* is, 7 tífztekkel, és 180 köz emberekkel hozattatott vala fog-ságra a' Fegyver Tármeister Úr fő kvártéljára, a' fogjoknak számát pedig, ezen tudósítást hozott Kurir 600-zan fejül mondotta lenni. — Minthogy a' tsata estvéli 9 óráig tartott, hogy részünkről mennyin estenek-el, még azt akkor vóltaképpen meg-tudni nem lehetett.

A' Fegyver Tármeister Úr az egész ottan lévő trupjainkbeli katonaságot ditséri, a' kik a' háború tűzén kívül, felette nagy hideget, sárt, vizet, és rendkívül való esőt kénytelenítettettek kiállani. — Hogy az ellenség Generálja *Massena* F. M. L. *Dávidovichra* hajtott volna, még a' nem bizonyosodott-meg, az el-fogattattak is azt beszélvén, hogy ő is ezen tűzben, a' maga divisiójával jelen lett volna. — Nov. 10-kén F. M. L. *Dávidovich Roveredó*ból olyan tudósítást küldett, hogy ő *Roveredot*, és *Allát* meg-szállotta, és az ő forposztyait *Allán* fejül állította volna ki. — Gen. *Laudon Condinot* és *Tiont* őrzette, a' véle egyesülve lévő Gen. *Ocskay* pedig *Brentonicot* és *Morit* — a' kinek előre járó trupjai által egyesítte-

tett vala a' forposztak lántza, meg-szálván azok *Catilionét* és *Aviot*, a' ki egyfzersmind balra *Lugó* felé *Valfredot* és *Lassegát* is mag-rakta vala őri-zettel, a' honnan, a' Fegyver Tármaster Ur ren-delése szerént, eddig az *Ets* vize jobb partyán, *Vérona* felé talám elé is nyomúlt.

Frantzia Ország.

A' *Nápolyi* Királjal kötött békességes Tractá-nak, két első Articulusait a' közelebb ment *M. Kurirnak* 651-dik lapján közlettük vala a' mi E. Olvasoinkal, mellynek a' több következő Ar-ticulussai e' képpen vagynak: 3) A' *Siciliai* Ki-rály Ő Felsége, a' hadakozó hatalmasságokra nézve, a' neutralitast szorossan meg-tartsa, melly-re való nézve, arra kötelezi magát Ő Felsége, hogy a' hadat folytató hatalmasságok hadakozó hajóit, hogyha azoknak száma négynél több vól-na, azokat a' maga ki-kötő helyeibe bé-menni tellyességgel meg nem engedi. Azt se szenvedé el továbbá, hogy a' *Contreband* nevezett alatt, a' hadi munitziók, vagy más egyéb féle portekák, a' maga birodalmában el-adattassanak. 4) A' Fr. Respublikához tartozó kereskedő hajóknak, akár mekkora légyen is azoknak az ő számok, a' *Siciliai* Király Ő Felsége ki-kötő helyeiben tökéle-tes batorságok légyen; nem külömben a' hada-kozó hajóinak is, hogyha azok négynél többen nem léznenk. 5) A' hadakozás folytatása alatt, a' most szövetséget kötő hatalmasságok emberei-nek, a' minémű portékájokra, jövedelmekre, *Se-questrum* tetetett vala, azok ez által az alóll fel-szabadittassanak, a' miyek confiscaltattak, visszá adattassanak, és a' kinek a' mi féle törvényes kívánsága vólna, az azt, a' törvénytől ki-szabat-tatott úton meg-kereshesse. 6) Ezen Tractatus-nak tökeletességre való menetele után, mind a' tengeri, mind pedig a' más rendbéli fogjok, egy hónap alatt egyik a' másiktól ki-tseréltessenek, ki-adattassanak; de a' fogjok is, a' magok fog-ságok ideje alatt tett adosságaikat meg-fizetni kö-teleztetnek. — Az ispotáljokban lévő fogolj bete-

gek, meg-sebessítették, mind a' két részről gyogyittattassanak, a' kik a' magok meg-gyógyulások után, egyik a' másiknak ki-adattassanak.

7) Hogy a' *Siciliai* Király Ő Felsége, a' Frantzia Respublikához való barátságát meg-mutathassa, és hogy az egymás között való egyességet fenn kívánja tartani, annak meg-bizonyítása végett, mindazokat a' Frantzia Polgárokat, a' kik az ő politikai vélekedések miatt az ő Birodalmában el-fogattattanak vala, szabadon bocsáttatja, minden azért el-vett, confiscalt jovaikat vissza adattatja.

8) Éppen ezen fennebb említett fundamentumból kötelezi a' *Siciliai* Király Ő Felsége magát arra is, hogy azon szméljeknek ki-tanulásokra való nézve, a' kik 1793-ban, a' *Nápolyban* volt Frantzia Respublika utolsó követe pappirossait el-lopták vala, egy kemény investigatiót rendel, és azon gonofztévöket, a' törvény keménysége szerint való meg-büntetésre ki-adattatja.

9) Ezen szövetséget kötő hatalmasságoknak fő követei, (*Ambassadeur*) az egyik a' másik Statussában, ezután is mindazokkal a' Praerogativakkal, Jussokkal fognak élni, a' mellyekkel a' hadnak kezdeté előtt éltenek vala, ki-vévén azokat a' Jussokat, a' mellyekkel úgy fognak élni, mint fő követségbeli familiák.

10) Minden Frantzia Polgár, vagy pedig mindazok a' személjek, a' mellyek a' nagy követ házához tartozandok léfznek, a' *Siciliai* Király Ő Felsége Statussában, azon vallásbeli szabadsággal fognak élni, a' mellyel más ottan lévő, de nem Catholicusok élnek. —

11) A' kereskedésre való nézve, mind a' két hatalmasságok között, mentől hamarább egy Tractatus tartattassék, a' melly a' költsönös háfzon mellett, olyan formálag határozottassék-meg, hogy a' Frantziák, mind a' két *Siciliában*, mindazokkal a' Jussokkal élhessenek, a' mellyekkel a' más velle barátságban lévő hatalmasságok emberei élnek. Ezen kereskedésbeli Tractatusnak tökéletességre való meneteléig pedig, mind a' kereskedés, mind pedig a' követ dolga állapotja, olyan formálag állittassék lábra, a' mint a' háború kez-

dele előtt volt. 12) A' Frantzia Respublikának 3-dik esztendejében, Floréalnak 27-kén (Máj. 16-kán 1795-ben) *Hágában* kötött békességbeli Tractának 6-dik Articulussa szerént, a' miképpen ezen szövetség ereje mellett, a' Fr. Respublika, és a' *Siciliani* Király Ö Felsége között lévő békesség és barátság meg-határoztatik, úgy Ö Felsége, és a' *Batáviai* Respublika között is, hogy jó egyet értés légyen, el-végeztetik. 13) Ezen jelen lévő szövetség helybe hagyattassék, és mind a' két részről való helyben hagyás, annak alájja való irásától fogva, leg feljebb is 40 napok alatt kiteseréltessék. Költ *Párisban* a' Fr. Respublikának 5-dik esztendejében, *Vendémairenek* 19-kén (Oct. 19-kén 1796-ban) mellynek neveiket *Carl Lacroix*; és Hertzeg *Bellemonte Pignatelli*, irták vala alájja.

A' békesség ki-eszközlése végett *Párisba* küldetett *Lord Malmesburynak*, Déák nyelven, ezen ide alább meg-irt *Pleoipotentia* adattatott vala. *Mi Harmadik György*, Isten kegyelmességéből *Nagy Britannidának, Frantzia Országának, és Irlandiának* etc. Királja, mindenecket, a' kiket ezen jelen lévő dolog illet, leg előbb is köszöntünk. — Minthogy rég az ideje immár annak, hogy a' háború tüze a' föld golyobissának nagy részét pufztítja, Mi pedig, a' Mi szorgalmatosságunkat arra igyekezünk fordítani, hogy minden egymással való ellenkezéseknek, versengéseknek félre való hárítása által, a' közönséges nyugalom helyre állittassék; erre való nézve meg is határoztuk magunkban, hogy ezen fontos dolognak tökéletes-ségre való vitele végett, részünkről valakit, arra tellyes hatalom adása mellett ki-nevezzünk: annakokáért ez által közönségessé kívántuk tenni, hogy Mi, a' Mi hívséges és kedves Titok Tanácsosunk, *Báró James Malmesbury* hívségéhez, ahoz értőségihez, a' dolgokba való bé-látásához, és tapasztalásához bizván, ötöt a' Mi valóságos, és minden kétségen kívül való *Commissariusunká* és *Plenipotentariusunká* neveztük-ki, melly szerént a' tökéletes hatalom, és méltóság mellellet, néki közönséges és különös parantsolatot is adtunk,

de úgy, hogy a' mint a' közönséges parantsolat, úgy a' különös is leg kissebb részben is egyik a' másiknak sértésére mintsenek, hogy a' Frantzia Respublikával, vagy pedig annak Ministerével, vagy Commissariussával, a' kinek hasonlóképpen tellyes hatalmának kell arra a' végre adattatva lenni, úgy más fejedelmek, vagy Statusok Commissariussaival, Ministereivel is, a' kiknek ezen dologban valami interesséjek lehetne, a' Mi nevünkben, mind különös, mind pedig közönséges Conferentziat ölvve gyűlést, tanátskozást tartassan, a' végett, hogy a' tartos és állandó békesség mentől hamarább lehet helyre állittassék, a' tiszta barátság, és egyet értés meghatározassék, és mindazoknak, a' mellyek ez iránt folytattnak, és meghatároztnak, helyettünk és a' Mi nevünkben, a' maga nevit alájja irhassa, és e' felett egy olyan Tractatust, vagy Tractatusokat, vagy pedig másféle Instrumentumokat, a' mellyek tsak kivántatnak, tökéletességre vihesen, egymással fel-tserelhessen, egy szóval! Mindazokra, a' mellyek a' fennebb meg-nevezett dolognak folytatására, tökéletességre való vitelire tartoznak, nékie ezennel olyan hatalmat adunk, mintha a' mit ő fog tselekedni, mind magunk tselekednök, és minden végezésekben Mi lettünk volna jelen; melly szerént Királyi szavunkal fogadjuk, és tészünk az iránt ígéretet, hogy Mi mindazokat, a' mit a' Mi fennebb említett Plenipotentiarisunk folytat, és meghatároz, minden módon magunkévá tésszük, helyben hagyuk megtartyuk, és soha meg nem fogjuk engedni, hogy az, nem hogy egésszen, de tsak valamelly részben is valaki által meg-sértettessék, vagy hogy valaki az ellen tselekedjék. Mellynek nagyobb tanubizonyságára, ezen Plenipotentiánkat a' magunk tulajdon Királyi kezünk all-írásával, és a' mi *Nagy Britanniánk* petsétével meg is erősíttyük. — Költ a' mi *St. Jámesi* palotánkban, Oct. 13-kán 1796-ban Uralkodásunknak pedig 36-dik éltendejében.

A' békességnek ki-elzközlése végett, *Lord*

Malmesburyval való tractalásra, a' Frantzia Directorium, az Országon kívül lévő dolgokat folytató Minister, Polgár *Charles de la Croixnak*, még *Brumairénak* 2-kán (Oct. 23-kán) ezen ide alább meg-irt Plenipotentiát adta vala. — Minekutánna, a' végre hajtó Directorium, az Országon kívül lévő dolgokat folytató Ministert meg-halgattavólna, e' következendőt határozta-meg. — Az Országon kívül lévő dolgokat folytató Ministernek az a' parantsolat adattatik, hogy a' Frantzia Respublika, és a' Nagy Britanniai Király ö Felsége között való békességnek ki-munkalodására nézve, az ö Felségétől a' végre plenipotentziált Commissariussával, *Lord Malmesburyval* tractáljon, és a' felett végső meg-egyzést is tégyen. Mellyre való nézve, a' Directorium az említett Ministernek, ezennel tellyes hatalmat ad arra, hogy a' Frantzia Respublika, és a' Nagy Britanniai Király ö Felsége között való békességes Tractat meghatározza, és annak a' maga nevét alájja is írja, ki is magát azon rendeléshez fogja tartani, a' mellyet nékie adni fognak, és ö, a' Tractatusnak, napról napra való folyásáról számot fog adni. —

Nagy Britannia.

Londonból Nov. 1-ső napján. Azon feleletet, a' mellyet a' Frantzia Directorium, a' *Lord Malmesburynak* azon Memorialissára adott ki, a' mellyet ö Mintster *Charles de la Croixal* közlött vala, a' Status követje *Sylvester Párisból* Oct. 31-kén hozta-meg, melly is azonnal minden itten (*Londonban*) lévő Ministerekkel közöltetett. — Már most azt akarják meg-határozni, hogy vallyon *Lord Malmesbury* a' békességet egyedül *Angliának* eszközeljei-ki, vagy pedig az *Angliával* egyesült más hatalmasságoknak is, a' mellyre néki azon hatalmasságoktól Instructiójának kell adattatva lenni, hogyha ök *Párisba* az iránt követeket küldeni nem akarnak. A' *Lord Malmesbury* tudósittását vévén tegnap, azonnal Status Consilium tartottatott, és egy Kurir sebessen *Béts* felé,

a' Status követe *Wiffins* pedig, némelly tudósítással sokkal *Lord Malmesbury*hoz *Párisba* utra indítottattanak.

Hogy az Anglusok *Korsika* szigetét oda hagyták, azt már a' *Londoni* levelek is hirlelik. — A' békeség megkötéséhez, a' *Londoni* népnek még nagy reménysége vagyon. — Angliának a' *Gibráltári* örízete, mindenféle életre tartozandó dolgokkal gazdagon bővölködik. — A' fogjoknak feltseréltetésekre nézve *Párisba* menni akaró *Swinburnénak* a' végre *Párisból* megérkezett a' *passusa*. — Az *Admirál Gardner* eskadréjával együtt, az Anglusoknak a' közép tengeren való erejek, most mind öszveséggel 28 linéa hajókból 25 *fregattákból*, és 11 más kisebb rendbéli hajókból áll.

Pitt a' tengeri háborút folytató tiszttviselők szükségéről tévén nem régibe emlékezetet a' *Parlamentumban*, az ő Antagonistája *Fox* azonnal ki-költ ellene, az egész hadakozásbeli systemáját *Pittnek* rosznak lenni állítván, mivel mond *Fox*, a' *Minister*, az Ország és a' kereskedés állapotját, örökké a' leg szebb színekkel adja elé, 's még is a' mellett, a' pénz szük vólta, és a' drágóság felett panaszkodik; hogy lehessen pedig a' gazdagságnak ki-merithetetlen kutfeje, a' szegénységnek és a' szükségnek is kutfejévé; hogy valamelly Orzágnak elég pénze légyen, még is pengő pénzbe szükséget lásson, ezt egymással meg-egyeztetni nagy mesterséget kíván. Erre, és az ezekhez hasonló több ellenvetéseire *Foxnak*, *Pitt* igen hosszas beszéddel élt, és az által oltalmazta magát.

Német Ország.

Némelly közönséges levelek után, annak futamadott vala hire, hogy *Kéhl* várának ostromlásához a' mi vitézeink már hozzá kezdettenek vólna, de hogy ahoz ezen hónapnak 7-kéig még hozzá nem kezdettenek vólt, azt a' *Svévia* újjabb tudósítások egy formálag erőssittik. A' melly

nagy ágyúzás pedig *Kéhl* felől hallottatott vala, a' nem a' *Kéhl* vára ostromlása végett, hanem a' Frantziáknak a' Császáriakra *Neumühlnél* való kiütések alkalmatosságával történt vala. — A' *Kéhli* Fr. Commendáns a' *Kéhl* lakossainak ilyen parantsolatot adott vala ki, hogy ők mindeneket, a' mit tsak el-lehet vinni, *Strafzburgba* takarittsának által, a' melly után a' Frantziák, *Kéhlnek* minden épületjeit földig le-rontották. — A' *Neumühli* épületeknek is, a' *Kéhliekhez* hasonló sorok lett. — Ezen hónap 6-kán, már a' paralella liuéákat a' Császáriak el-készítették, és már futó sántzok készítésekhöz is hozzá kezdettenek vala. A' Frantziák *Kéhlnél* lévő sántzaik felől azt mondják, hogy azok, a' most elztendeje *Maintz* körül készítettéknél semmivel nem alább valok. — A' *Hünningeni* hid sántzát is, a' mint az iránt a' közönséges levelek írnak, ezen hónap 6-kán, még el nem hagyták vala a' Frantziák, a' holott lévő Fr. truppokat Gen. *Abatucci* vezérli, a' *Dufourschen* divisiójának egy részével egyetemben. — A' *Moreau* ármádiájának egy része egy ártillériához tartozó kemény tzuggal együtt *Landau* felé nyomúlt elé. — *Manheim* környékén a' Respublika trupjai ezen hónap 7-kén *Mutterstadtig* és *Rheingenheimig* nyomúltanak vala elé, a' holott a' mi vitézeinkel öszve tsapván, magokat újra visszahúzni kéntelenítetttenek. — A' fő hadi Commisariatus, a' *Károly* Hertzeg hadi Cancelláriája Personaléjával együtt, *Frankfurtból* *Heidelbergába* ment által. — A' Gen. *Werneck* fő kvártélja még mind *Uckerátba* vagyon. — A' *Neuvidi* hid sántzait is, ezen hónapnak 6-kán még el nem hagyták vala a' Frantziák, a' kik a' *Rénus* alsó mellyékin is igen nagy mozgásban vagynak. — Ezen hónap 11 és 12-ke között való ejtőzökön, egynéhány rendbéli Stafeták küldettek *Uckerádból* *Károly* Hertzeghez, de még eddig elé a' tájjékán semmi nevezetes dolog nem történt. — A' két hadakozó feleknek a' *Rénus* mellyékin való mostani tsendes magok viseletekből, némelleyek azt magyarázzák, hogy ma hónap fegyverszünés fog.

na lenni, mellyet végtére, a' békesség fogna felváltani.

Manheimből Nov. 7 kén azt írják, hogy azon reggel kemény ágyúzás hallattatván, *Stader, Lichtenstein, Hotze*, és *Schwartzenberg* azonnal *Mündenheim* felé indúltanak, mint bizonyost úgy beszélvén azt, hogy a' Frantziák forposztyai, *Rehüttenig, Neuhofenig*, és *Mutterstadtig* nyomúltanak volna elé, a' kiktől az *Austriai* truppok nem messze feküsznek. — A' *Manheimi* Nov. 8-kán irt levelek pedig azt hirtelik, hogy a' Frantziák *Mutterstadt*től vissza húzták ugyan magokat, de *Rehüttennél* még ottan vagynak. — Ezen levélből olvassuk azt is, hogy a' mint a' hözönséges vélekedés vólt, *Kehl* várának ostromlásához ezen hónap 9-kén akartanak volna hozzá fogni. — A' *Károly* Hertzeg fő kvártélja Nov. 8-kán még *Offenburghan* volt. — A' *Véselt* levelek szerént, Gen. *Kléber* *Koblentzet* ostrom alá vette.

A' *Rénus* alsó mellyékiről ezen hónap 6-kán. Itten még, mind a' két részről való tábor tsendességben nyugoszik, ki-vévén azt, hogy az *Austriaiak*, ezen hónapnak elein, a' magok táborának azt a' részit, a' melly *Siegburnál* fekszik vala, a' *Rénus* felé beljebb, *Villich* környékére tették-által, és hogy a' Fr. patrolok, a' *Sieg* mellett lévő helységeken, egyikből a' másikba mentenek-által. A' *Náhe* vize mellett vóltanak ugyan a' Frantzia truppok között némelly apró mozgások, de azoknak semmi következései nem lettenek, a' kiknek ottan lévő ármádájoknak *Centruma*, a' *Daurier*, és *Klein* Generálok vezérlések alatt *Kreutznachnál*, a' jobb szárnya Gen. *Lorge* alatt *Fürfeld* és *Difenthalnál*, a' bal szárnya pedig, Gen. *Gaulois* alatt *Bingennél* fekszik. — A' fő Commandó, Gen. *Lignevillére* vagyon bizattatva, az előre járó sereg pedig, a' mellyet Gen. *Hardy* vezérel, *Falkenstein*, és *Kirchheim-Fohlandnál* fekszik. — *Beurnonville* *Koblentzen* vagyon. A' Frantzik fennebb meg-nevezett seregeik előtt, a' Német truppok, a' mellyek a' *Maintz* és körüllette lévő helységeken

fedezésekre telepedtenek-le, egy fél circulust tsinálnak. — A' Frantziák hadi ispotállyaik, a' melyek a' *Náhé* és *Mosa* vizei között vóltanak, mind meg-üressítették, és beljebb vissza küldettettek. — Azokat a' nagy ágyúkat is, a' mellyeket *Ehrenbreitstein* ostromlására hoztanak vala, *Thionvillébe*, a' reserva ártillériák pedig, *Luxenburgba* vitettetvén vissza, már most éjjel nappal azon dolgoznak, hogy az oda való magazinumokat mindenféle életre tartozó dolgokkal és munitziokkal jól meg-rakják. — *Námurba* óllyan parantsolat adattatott-ki, hogy ottan annyi kenyér sütőkementzéket készítsenek, hogy azokban 20,000 embereknek kenyeret lehessen sütni, a' mellynek tellyesítése végett, az oda való Municipalitas, minden ottan való kenyér sütőket elé-állittatott, hogy a' szükséges kenyér készítésében semmi fogyatkozás ne légyen.

A' Posoni Ország-Gyűllésre fel küldetett Vármegyékbeli követeknek nevéik.

Abaúj Vármegyéből, Fái Fáy Agoston Cs. K. Tanácsos első All-Ispán. Komáromy György Tábla Biró. — *Aradból*, Gyoroki Edelspacher Zsigmond Cs. K. Tanácsos, arany sarkantyús vitez első All-Ispány. — *Eötvenesi Lovász Imre* 2-ik All-Ispány. — *Arva V-ből*, Revisnyei Revitzky József Cs. K. Tanácsos 1-ső All-Ispán. Okolitsnai Okolitsányi Jónás 2-ik All-Ispán. — *Báts V-ből*, Kálszonyi Ferentz Táblá Biró. Vojnits Antal Fő Szolgabiró. — *Baranya V-ből*, Kajdátsi Antal Cs. K. Tanácsos, 1-ső All-Ispán. Mindszenti és Megyefalvi, Petrovitzky Zsigmond, Kir. Udvarnok, arany sarkantyús vitez, 2-ik All-Ispán. — *Bars V-ből*, Simonyi Simonyi Simon 1-ső All-Ispán. Nezsétki Boronkay István 2-ik All-Ispán. — *Békess V-ből*, Tsupor László 1-ső All-Ispán. Belitzay József Fő Szolgabiró. — *Bereg V-ből*, Ilosvai Bornemisza György 2-ik All-Ispán. Lónyai és V. Náményi Lónyay Menyhért Tábla Biró. — *Biharból*, Péchújfalusi Péchy Imre 1-ső All-Ispán. Budáy

László Cs. K. Tanácsos, és Tábla Biró. — *Borsodból*, Kis-Tsoltói Ragályi József Cs. K. Tanácsos 1-ső All-Ispán. Okolitsnai Okolitsányi Antal 2-ik All-Ispán. — *Csanádból*, Földeáki Návay Mihály Cs. K. Tanácsos 1-ső All-Ispán. Bogyó Mihály Fő Jegyző. — *Csongrádból*, Dobosi Gergely Tábla Biró. Babarczy Imre All-Jegyző. — *Esztergom Vármegyéből* Zamobori Missits József 1-ső All-Ispán; Miklosi Imre Fő Jegyző. — *Fejér V-ből*, Marich Tamás Cs. K. Tanácsos 1-ső All-Ispán. Kocsi Horváth István 2-ik All-Ispány. — *Gömörből*, Szatthmári Király Miklos Cs. K. Tanácsos 1-ső All-Ispány. Markusfalusi Mariássy István Tábla Biró. — *Györből*, Illos Károly második All-Ispány. Kisfaludi Mihály Tábla Biró. — *Heves V-ből*, Német Szecsői Taródy István 2-ik All-Ispán. Halasy Márton Tábla Biró. — *Hontból*, Kesseleökeői Majthényi László Cs. K. Tanácsos. Palásti Palásty István 1-ső All-Ispán. — *Komárom V-ből*, Assa-Kürthi Ghyczy József 1-ső All-Ispán. Galantai Balogh János 2-ik All-Ispán. — *Krassóból*, Kálfonyi József 1-ső All-Ispán. Jakabfi Simon Fő Jegyző. — *Liptó V-ből*, N. Rakói Rakóvszky István 1-ső All-Ispán. Sz. Miklósi és Ovári Pongrácz Imre 2-ik All-Ispán. — *Máramarosból*, Szaplontzai Szaplóczay József 1-ső All-Ispán. Csebi Pogány Gáspár Tábla Biró. — *Mosonból*, Kis-Jókai Takács István 2-ik All-Ispán. Némethszeghy István Fő Jegyző. — *Nógrádból*, Boros-Jenői Muslay Antal Cs. K. Tanácsos 1-ső All-Ispán. Bizaki Puky Ferentz 2-ik All-Ispán. — *Nyitra V-ből*, Bacskádi Bacskády József 1-ső All-Ispán. Zerdahelyi Zerdahelyi György Cs. K. Tanácsos és Tábla Biró. — *Pest V-ből*, N. Szigethi Szily József Cs. K. Tanácsos 1-ső All-Ispán. Onody Zsigmond Fő Jegyző. — *Poson V-ből*, Benyovízki Benyóvszky Mihály Cs. K. Tanácsos, 1-ső All-Ispán. Galgóczy Antal 2-ik All-Ispán. — *Sárosból*, Okolicsnai Okolicsányi János az Eperjesi District. Táblának Assessora. Tarkeői Tahy Antal Fő Jegyző. — *Somogyból*, Kovács Antal Tábla Biró. — *Sopron V-ből*, Szentgyörgyi Horváth Zsigmond Cs. K. Udvari Tá

nátsos és Tábla Biró. Felső-Büki Nagy Sándor 1-ső All-Ispán. — *Szabolcsból*, Vajai Ibrányi Farkass Tábla Biró. Osváth Lajos Fő Jegyző. — *Szalából*, Forintosházi Forintos Gábor Fő Jegyző. Mesterházy Lajos Tábla Biró. — *Szatthmár V-ből*, Benedekfalvi Luby Károly Cs. K. Tanátsos 1-ső All-Ispán. Kis-Rhédei Rhédey Ferentz Cs. K. Tanátsos. — *Szepes V-ből*, Gradeczi Stansics Horváth Imre Cs. K. Tanátsos 1-ső All-Ispán. Guldenfinger György 2-ik All-Ispán. — *Tolnából*, Jezénfzky Jezénfzki Sándor Cs. Kir. Tanátsos 1-ső All-Ispán. Sz. Katólnai Cseh László Tábla Biró. *Tornából*, Fái Fay Pál 1-ső All-Ispán. Szentkirályi Pletrich Imre 2-ik All-Ispán. — *Torontalból*, Hertelendi Hertelendy József 1-ső All-Ispán. Márffy József 2-ik All-Ispán. — *Trencsén V-ből*, Prileczki Prileczky Károly 1-ső All-Ispán. Motesiczky Pál, Tábla Biró. — *Turóc V-ből*, Netzpáli Just György Cs. K. Tanátsos, 1-ső All-Ispán. K. Rákói és Bisztritskai Lehóczky Antal, Fő Jegyző. — *Ugo csából*, L. B. Prinyi István Tábla Biró. Csebi Pogány János Fő Jegyző. — *Ungvár V-ből*, Pálóczi Horváth Pál 1-ső All-Ispán. N. Mihályi Gróf Sztáray Kristóf Tábla Biró. — *Vass V-ből*, Rába-Bogyoszlói Vajda Antal 1-ső All-Ispán. Hertelendi Hertelendy János Fő Szolgabiró. — *Veszprém V-ből*, Kún László 1-ső All-Ispán. Anyos János Tábla Biró. — *Zemplén V-ből*, Szirmai Szirmay Antal az Eperjesi Districtualis Táblának Előülője. Kazinczy András Kir. Udvarnok, Tábló Biró. — *Zólyom V-ből*, Radváni Radvánfzky János Cs. K. Tanátsos és Tábla Biró. Benyiczky Tamás 2-ik All-Ispán. — *A' Jász és Kun kerületekből*, Rákosi Boross Sándor, Cs. K. Tanátsos Fő Kapitány. Makó Lőrincz Tábla Biró. — *A' Hajdú Várasoktól*, Betess János Fő Kapitány. Oláh Mihály All-Kapitány.

Horváth-, Tóth- és Dalmácia Országok részéről küldetett követek.

Posega Vármegyéből, Korossy Florián és Gajics József. — *Szirmiumból*, Jánkovics Ferentz 1-ső

All-Ispán. Paresetits József Fő Jegyző. — *Váradból*, Komáromy Péter 1-ső All-Ispán. Petkovics Lajos 2-ik All-Ispán. — *Veröczéből*, Jankovics György 1-ső All-Ispán. Adámovics Antal, 2-ik All-Ispán. — A' folytatását mászorra.

* * *

*

Titt. *Halasi Márton* Urat, Tek. Heves Vármegyének mostani Ország Gyűllésére küldetett második Ablegatusát, sok rendbeli érdemeiért Cs. K. Tanátsossá tenni méltoztatott Fels. Fejedelmünk.

Erdélyből Köpetzről Oct. 18-kán.

I. A' közelebb múlt télen azt irtuk vala, midön innen a' Frantziák ellen Székely vitézeinkből szép sereg inditaték-el, hogy már a' Székely földről több alkalmasok ki nem telnének: de telének; mert a' múlt *Szent Mihály* Havának végződésével, az első nemes gyalog regementből, melly is másképpen *Csiki* regementnek nevezetik, *Székely-Udvarhely*, *Fagaras*, és *N. Szeben* felé marsirozék egy batallion. A' másodikból is, melly *Háromszékből* és *Erdővidékéből* áll, *Höltövény* (bartzai szász falú) felé, 's onnan, mint szintén az első *Fagarasba*, *Szebenbe*, *Temesvára* 's a' t. hasonlóképpen egy bataillon ment útra.

Mindezek pedig együtt, ló szekereken men-
tenek nagy sebességgel.

II. Egész *Erdélyben* a' szöllőnek bőv termése volt; de azt az erős Hoharmat, avagy dér, mostohán meg rontván, és azután, a' hév napok igen meg-száraztván, e' miatt az idej bornak nagy bővsége nem lészzen; a' mint ki tettzik az elein sietni kezdett szüretezőknek példájokból: a' kik a' mustnak vedrét 12 garason, 's drágábban is kezdték adni. A' Törökbúzának pedig, mióta ez előtt mintegy száz esztendővel, *Erdélyben* vetetni kezdett, szebb termése nem volt mint az idén. Egyéb gabonák is alkalmasok.